

AMOR I ÀGAPE. EL CANIBALISME COM LÍMIT DE LA FILANTROPIA?.

(14/08/2007)

Ens hem assabentat que aviat tindrem en pantalla una nova història d'Hannibal Lecter, que mostrarà l'ambient i les circumstàncies biogràfiques de la seva joventut, el naixement del personatge. Podrem possiblement recórrer la seva evolució psicològica. El seu autor Thomas Harris, en la seva novel·la, descriu el trauma patit durant la seva infància en relació amb la tràgica mort de la seva germana. Les dues pel·lícules anteriors ens mostren aquest "monstre", delitós de carn humana i alhora amb una esplèndida cultura que podria demostrar la seva gran filantropia, entesa com amor a tot allò que és humà. Inclús la carn humana?

Ha sorgit de manera voluntària, la paraula "amor". L'amor i el canibalisme poden anar junts?. Em sembla un debat interessant des del punt de vista antropològic.

- Tenim una novel·la: *El perfum* de Patrick Suskind, també portada al cinema, on la col·lectiva i massiva àgape final condicionada per una irrefrenable pulsio amorosa, induïda pel sùmmum dels perfums, mostra la relació entre aquests dos grans instints bàsics.

- Sabíeu que la darrera novel·la que versa sobre l'amor, de l'escriptora d'Alcoi, Isabel Clara Simó, porta per títol "*El caníbal*"?

- És casual que l'assaig sobre l'amor que fa Plató en la seva immortal obra dels *Diàlegs*, protagonitzada per Sòcrates, s'anomeni "El Banquet"? Si recordem, argumenta que Amor és voler posseir (l'amant) allò que no té i que ho té l'amat (bellesa, coses bones, juvenesa, saviesa...) i en darrer terme, Diotime, la dona que instrueix a Sòcrates en aquestes qüestions, li revela l'obscur secret final de l'amor: *la immortalitat*, que ens iguala als déus, a través de la generació i permanència de l'espècie, no de l'individu. Posseir, en el sentit d'adquirir, fer pròpies, absorbir les carens virtuts, i això ja ens apropa amb el fet de menjar, assimilar els nutrients que ens fan falta per mantenir la vida (no morir, immortalitat de l'individu).

No cal anar massa lluny per veure'n la relació, tenim expressions prou populars, "ens menjariem a petons a la persona estimada", així com també les mossegades o el desig de mossegar són actes comuns de l'amant vers l'amat.

A més de la literatura i filosofia, la religió i els rituals culturals ens ofereix exemples.

El ritus de l'eucaristia cristiana ens evoca també aquest tipus de relació, cridats semanalment a la "taula" l'Amic i l'Amat realitzen, mitjançant el pa i el vi, el simbòlic

acte d'amor transcendent, compartint Divinitat, concepte provinent de les religions primitives, totèmiques, atès que el fet de menjar l'animal sacrificat a l'ara, feia que el fidel compartís les qualitats de la divinitat en qüestió.

Amor?, venjança?, odi?, enveja?, càstig?. Pobles i cultures animistes primitives, (especialment els caníbals) després de vèncer una guerra contra una tribu enemiga, menjaven les seves despulles per adquirir la força i la valentia que aquests havien mostrat durant la batalla.

També la psicopatologia ens mostra relació entre l'afectivitat i el menjar. És ben conegut com les persones sotmeses a trastorns emocionals importants i carències afectives, troben en el fet de menjar de manera compulsiva (bulímia), una sortida a la seva ansietat i una satisfacció a la seva necessitat d'afecte.

Tornant a Hannibal, el personatge que ens ha guiat en aquestes elucubracions filosòfiques, sembla que el seu desig de carn humana respon a l'odi i a una revenja per la mort de la seva germana, com dèiem més amunt, i no pas al principi de l'amor. L'argument que ens suggereix aquesta interpretació és que Clarice Starling (Jodie Foster), l'agent de l'FBI, desperta a en Lecter un amor empàtic (amor fraternal?) i potser una identificació inconscient amb la germana morta, que immunitza a la protagonista de les tendències canibalesques del personatge.